

Renda, la guerra que ve

Era el 27 de febrer del 1996, pocs dies abans de les últimes generals i la primera victòria electoral del PP. Des de la portada del diari *El Mundo*, a cinc columnes, el candidat José María Aznar es comprometia solemnement: "abans del final de la legislatura l'IRPF tindrà tres trams amb un màxim del 40%". Era el primer d'onze compromisos concrets anunciats en una trobada amb l'anomenat "Foro de El Mundo". El segon, per cert, deia que la rebaixa d'impostos ja es començaria a notar en el pressupost del 97.

Cal recordar que, en aquell moment, el tipus màxim era del 56%. I ara també. El nombre de trams, és a dir, el percentatge d'impost que ha de pagar cadascú segons el que cobra, era aleshores de setze. Ara n'hi ha deu, una reducció que es va fer sobretot des de les modificacions obligades per la cessió dels "trams autonòmics".

Estrenem l'any 98 i la promesa d'Aznar encara espera, perquè la reducció de setze a deu trams no ha tingut pràcticament cap efecte en les butxaques del contribuent. I el tipus màxim, el que té més significació política, continua essent del 56% (qui cobra més de deu milions de pessetes brutes l'any ha de pagar un 56% d'impostos).

La promesa d'Aznar no es pot dir que no s'hagi complert, perquè no fa ni dos anys que governa i, en teoria, encara queden dos anys perquè s'acabi la legislatura. De fet, l'any 98 hauria de ser el de la gran reforma fiscal. Ja s'han tancat, amb més o menys fortuna, els compromisos de la reforma laboral, del mapa autonòmic i del calendari de les grans privatitzacions. I, és clar, ja es dona per fet el repte de Maastricht. Doncs ara, per fi, toca de reformar l'impost per excel·lència, el que més ingressos dóna a l'estat, el de la renda. El projecte de llei de la reforma hauria d'entrar al Congrés per la primavera i, entre l'una cosa i l'altra, ser aprovat per la tardor o abans d'acabar l'any... abans d'acabar la legislatura. Hi ha qui diu, ben baixet, que aquesta és una de les claus de qualsevol calendari electoral. És a dir, si el PP tingués cap temptació d'avançar les eleccions, un dels principals retrets electorals amb què es podria trobar és que no ha estat capaç de complir la promesa electoral d'abaixar els impos-

tos, això que tant agrada als polítics i a l'electorat de dretes. Si les eleccions es convoquessin per la primavera, coincidint amb el triomfal aprovat de Maastricht, la reforma de l'IRPF es quedaria a la paperera. I encara que les eleccions es convoquessin a la tardor, i el projecte de reforma ja fos molt avançat al Congrés, no deixaria de ser paper mullat vistes les incerteses d'una cita electoral.

És clar, posats a seguir les teories més maquiavèliques, podríem demanar: i quin rival polític del PP denunciaria que no s'hagi abaixat l'IRPF? El PSOE? Més aviat no,

perquè mai no ha fet bandera de cap rebaixa dràstica de l'IRPF, un impost dissenyat en l'última etapa d'UCD i consolidat pels governs socialistes. Més aviat, allò que interessaria electoralment el PSOE és de poder comparar Aznar amb Thatcher i Reagan en el camp fiscal. Una forta rebaixa del tipus màxim de l'IRPF serviria en safata de plata l'argument que afavoreix els rics a costa dels pobres. I deixar els trams actuals a tres o quatre faria tècnicament irrefutable l'argument que trencaria el que se'n diu la progressivitat de l'impost —pagar més com més es guanya.

De fet, l'aperitiu del que podria ser aquesta batalla fiscal, fou el que se'n diu la fiscalitat de les plusvàlues. El govern del PP, en un dels seus primers consells de ministres, el juny del 96, va aprovar un canvi

substancial en la tributació del fons d'inversió. Pel PP, es tractava de donar més agilitat fiscal perquè els diners del fons es poguessin posar i treure amb facilitat, i així dinamitzar més el consum i l'estalvi. Pel PSOE va ser una manera d'afavorir descaradament els grans capitals, perquè, per a qui té molts milions a declarar, el rendiment del fons va passar de tributar un màxim del 56% a un 20%.

Deixeu-m'hi fer una conclusió personal: la millor cosa que podria passar al PP, almenys en el camp fiscal, és que CiU acabés consumant les amenaces de trencar el pacte i forcéss un avançament electoral. Així el PP s'exculparia de tota responsabilitat en l'incompliment de promeses fiscals; deixaria el PSOE sense l'arma ideològica de la injustícia fiscal. I si el PP guanyava les eleccions amb una majoria folgada, tal com calculen els seus estrategs, podria fer la reforma fiscal la legislatura vinent sense cap entrebanc. ■

ALBERT CLOSAS

"La millor cosa que podria passar al PP seria que CiU trenqués el pacte i forcéss eleccions. Si les guanyava folgadamente podria fer la reforma fiscal sense entrebancs."